

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia,
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Leoner,
Heinrich Sohalak, Rudolf Mosse,
A. Oppelka Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroly & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 or. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și strălăutate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din țință și din
afară și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80, etajiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 129.

Brașov, Sâmbătă 13 (25) Iunie.

1898.

Caleidoscopul monarhiei noastre.

Cum se mai schimbă scenăriile în monarhia noastră poliglotă!

Anul trecut, pe la sfârșitul ve-
rei, focul bengalic, ce l'a aprins fai-
mosul toast al împăratului Germa-
niei, în care se preamărea rassa ma-
ghiară și aspirațiunile ei, făcea să
strălucescă în colorile cele mai strigă-
tore supremația maghiară și ma-
ghiarismul infățișat ca stêlp al tri-
plei alianțe.

Abia trecură câte-va luni și o
altă scenăriă se presentă ochiului
spectator în urma focului de artifi-
ciu al obstrucțiunei Germanilor din
Austria. În sunetul imnului german
„Wacht am Rhein“ și al strigătelor
demonstranților nemți de totă cate-
goria, se desfășură tabloul germanis-
mului în turbare.

Indată după ce cădă cortina ac-
tului al doilea al obstrucțiunei, care
mai întâi prin vehemența ei a rês-
turnat ministeriul Badeni ér mai în
urmă prin perseveranța ei în termină
mai moderată a pus de-ocamdată
capăt acțiunei parlamentare a gu-
vernului definitiv Thun, ce luă cârma
după intermezzo provisoric al cabi-
netului Gautsch, — étă că la Praga
se aprinse un nou foc bengalic, care
scose în relief conturile slavismului
celui setos de luptă, celui malcon-
tent, pentru-că nu-și află rolul, ce
crede că-i compete în concertul po-
pórelor monarhiei.

Și, ce este momentul caracte-
ristic al celei mai nouă scenării, se
pare că la Praga telegrama de sa-
lutare a marelui duce rusesc a fost
un fel de răspuns la dithirambele
toastului dela Budapesta al îm-
păratului Wilhelm. La Praga e
vorba de anteluptătorii slavismu-
lui și ai ideei egalei îndreptățiri prin
fedațiunea popórelor din monarhia
austro-ungară; la Budapesta se tracta
de maghiarismul aliat cu germanis-
mul, anteluptător al nisuițelor su-

prematiste germano-maghiare în dua-
lism.

Se vorbesc multe și se comen-
teză în multe feluri, după diferitele
vederi politice, cele ce s'au petrecut
dilele acestea în Praga. Este firesc
lucru, că Germanii vęd o provocare,
de pildă, în discursul generalului
Komarov și că în genere sunt forte
neliniștiți și agitați pentru-că în tóte
alusiunile politice ale vorbirilor din
Praga ei sunt presentați ca dușman
de mórte ai slavismului, contra că-
roră acesta trebuie să lupte strins
în falangă solidară. Dér abstrăgând
dela împrejurarea, că serbarea me-
moriei unui bărbat de sciință nu
era tocmai potrivită pentru a resus-
cita patimele luptelor qilnice, cre-
dem, că nu vom greși, decă vom
admite, că în situația actuală, când
încordarea între Cehi și Germani
este așa de mare, comitetul aran-
giator al serbărilor din Praga a voit
anume să demonstreze cu ocazia
acésta și în direcția politică, în con-
tra nisuițelor de supremația, ce au
fost cu nouă putere promovate de
cătră obstrucționismul german.

Cu cestiunea, decă și întru cât
participarea Rușilor la festivitatea
Palacky și rêsunetului, ce l'a aflat
acéstă participare simpatice în ini-
miile Cehilor, ar puté să fiă mai mult
séu mai puțin prejădițiöse interese-
lor și legăturilor de alianță ale
Austro-Ungariei, este înainte de tóte
tréba contelui Goluchowski de a se
ocupa. Până acuma însă cercurile
competente oficiale din Viena nu
s'au pronunțat nici într'un fel cu
privire la manifestațiunile dela Praga,
ér cât pentru presa din Germania,
ea observă până adă o tăcere semni-
ficativă.

Cine scie, ce joc de scenării se
va mai petrece încă de aci încolo
în caleidoscopul acestei monarhii!
Una se vede însă de pe-acuma. Am
ajuns la începutul sfârșitului supre-

mației de rassă, inaugurată la 1867
în monarhia habsburgică.

Apar forte ridicule strigătele
foilor maghiare, că de acum Un-
guriu trebuie să se aiepte din nou și
să-și valideze totă puterea influen-
ței lor în Austria, ca să se restabi-
lescă acolo hegemonia germană.

Decă ele înse-le cred în premi-
sele lor, că ar fi o primejdiă ne-
spusă, când solidaritatea slavă pro-
clamată în Praga s'ar pune sub su-
premul protectorat al Rusiei, atunci
ar trebui să admonieze pe conațio-
nalii lor Unguri, să nu mai perdă
nici un singur moment, ci să pășescă
cu o oră mai curând pe drumul în-
dreptării și al căinței pentru pecca-
tele săvârșite în detrimentul dreptu-
rilor și libertății celorlalte popóre
conlocuitoare, decă vor să se îngră-
descă cât de cât față cu pericolele,
ce sunt ascunse încă în sinul vii-
torului.

Serbările din Praga.

Alarma lui „N. fr. Presse“.

„Neue freie Presse“, adenc măhnită
asupra Polonilor, cari s'au înfrățit la Praga
cu Cehii și cu Rușii, cu acești „inimici de
mórte ai națiunei lor“, dá din nou alarma
în articolul prim din numărul séu de Joi,
dicând:

E fapt, că cuvintele despre solidari-
tatea slavă s'au ivit imediat după căderea
contelui Badeni. Când acesta a părăsit
Viena, și-a luat adio dela deputații cehi,
cari l'au petrecut la gară, cu cuvintele:
„Puteți să fiți liniștiți, Cehilor nu li-se va
întempla nimic!“ Indată după acésta ur-
mară serbările în Cracovia și Prerau, pre-
cum și glorificarea solidarității slave, în
care se unirá Polonii și Cehii.

Acéstă politică se mai crede, că are
de scop de a face cu totul atérnător mi-
nisteriul de față Thun de drépta din ca-
meră, spre a-l delătura apoi după plac și
a face drum altor bărbați. Numai așa se
póte esplica conlucerea Polonilor la ser-
bările din Praga. Polonii n'au protestat,
când generalul Komarov a numit suferin-
fețele națiunei lor o mică diferență, pe

care Slavii o vor aplana ei între ei, după
ce odată vor fi trântiți la pământ ucigașii
germani. Torturile poporului polon se nu-
mesc o mică diferență, ér Polonii din Aus-
tria bat în palmi și tac la acéstă bat-
jocură...

Tocmai cu Ungurii Polonii au fost
legați printr'o vechiă amicitia și acum pof-
tescă să asculte, ce rêsunet a produs fes-
tivitățile din Praga în Budapesta. Indig-
narea, ce se manifestă acolo, e justificată.
Demonstrația în Praga nu s'a arangiat de
așa numitele partide extreme, ci de par-
tide, ce guvernază și, deoi, trebuie să se
pună întrebarea în Viena și în Pesta, decă
este admisibil, ca în presența representan-
ților oficiali ai regatului Boemiei, înaintea
mareșalului țerei, să fiă permis a-se vorbi
de lupte, în cari „vor trosni ósele Germa-
nilor“ (o espresiune folosită de deputatul
ceh Dr. Herold.)?

Trebuie să protestăm cu totă energia,
că pe pământ austriac se serbeză orgii ale
urei contra Germanilor și că într'un oraș
austriac se ațită la rêsboi de nimicire con-
tra tuturor Germanilor și a imperiului
german.

Spune apoi, că presa maghiară ac-
centuează cu drept cuvânt, că cele două de-
legațiuni au aprobat și s'au alăturat la po-
litica de alianță cu Germania. Dér nu se
póte uni cu cinstea politică, ca partidele
majorității dirigitore din Austria să in-
sulte și să ofenseze pe aceeași Germaniă,
cu care monarhia a intrat într'o legătură
internațională. E lucru firesc dér, că în
Ungaria se remonstrează în contra insultei
din Praga, după care Rusia este acla-
mată ca protectore a Slavilor austriaci și
ungari.

Rêsturnarea, ce după părerea lui „N.
fr. Presse“ ar trebui s'o aducă după sine
în monarhia politica proclamată de Poloni
și Cehi, adecă politica solidarității slave,
séu, cum dice Herold mai poporal, politica
„trosnirii de óse“, — o infățișeză acéstă fôia
cu următoarele cuvinte:

Rêsboiul civil între Germani și Cehi
în Boemia, Moravia și Silesia; luptă la cu-
țițe între Germani și Sloveni în Stiria, Car-
intia și Carniolia; rêscola Slavilor în Un-
garia; ruperea definitivă cu aliații noștri;
renunțarea la ori-ce influință în Orient;
perderea Bosniei și a Herțegovinei; cel
mai mare pericol pentru litoralul dal-
matin!

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Scrisori din Italia.

Nenumitei prietene.

V.

Din era de tămâie: Pisa.

— Fine. —

La drépta catedralei se înalță vesti-
tul turn strimb din Pisa.

Până în ziua de adă a rêmas o enigmă
clădirea acestui „campanile“ și polemica în-
flăcărată, ce a existat mult timp despre el, n'a
putut ajunge la nici un rezultat. Ori și cum ar
fi însă aplecarea cea de 4 metrii și jumă-
tate, plănuită séu întemplantore, ea în loc
să-ți însufle témă pentru sórtea turnului,
fi dá par'că o siguranță mai mare. „Cam-
panile“ din Pisa pare sculptat într'o stâncă
de marmor albă, nu zidit pétră de pétră.
Niciăiri nu veđi dunga, care împreună două
blocuri de marmoră, ér vremea nu a cer-
nit o singură colonă a acestui turn. Alb
ca de fildeș se înalță el peste 50 de me-
tri, de-asupra tuturor clădirilor din jur.

Și par'că vęd un om în virful turnu-
lui, care stă cupundat în gânduri. El se
aplecă peste rampa galeriei și asvirle ceva,
apoi éráși asvirle ceva și éráși cade pe
gânduri. De-odată mișcările lui sunt mai
febrile. Ia o monedă, îi desemneză contu-
rele pe o hârtie. Pe acésta o potrivește
de-asupra celei de metal și apoi le lasă pe
amëndoué să cadă. Ochii lui urmăresc pă-
timași corpurile ce cad, fără să se desli-
pescă de olaltă și când în fine au atins pă-
mântul, un „heureka“ puternic sé aude din
virful turnului: Galileo Galilei a aflat le-
gile căderii corpurilor.

Cele 7 clopote acordate par'că încep
să cânte de sine o melodie sublimă, un
marș de victorie a luminei împotriva întu-
nerecului. Galileo mai cercă încă odată es-
perimentul, cu mișcări nervóse lasă éráși
să cadă monedele și éráși cad amëndoué
de-odată, hârtia nu mai flutură prin aerul
apăsát acuma de metal.

Cu pași grăbiți coboră cele 293 de
scări ale turnului, cotesce prin câte-va
strade înguste și étă-l pășind într'un edi-
ficiu mare, pe frontispiciul căruia e scris:

„Universitas litterarum“. Bărbați tineri și
bêtrâni îl așteptă cu interes, și când învê-
tatul cu oratoria inspirației momentane le
espune legile, ce le-a aflat, cu toți erup
în salve de aplause, admirând se aruncă la
picioarele lui și îi sărută haina, ér el îi îm-
brățișeză pe rând, fericit, nespun de fe-
ricit...

Dér a fost numai o vedenie.

În virful turnului strimb nu era Ga-
lilei, ci un Engles și mai strimb decât tur-
nul, cu un Baedeker roșu în mână. În locul
musicei celor 7 clopote auđiam acum des-
lușit glasul guidei pantentate...

O quae mutatio rerum!

Universitatea stă și adă pe locul ei
vechiu, dér cele câte-va sute de studenți
petrec mai mult într'o cafenea alăturată și
ii interesază mai mult un carambolaj, decât
prelegerile. Legea căderii corpurilor... vii,
se mai experimentează dór pe la examene.

Decă treci spre riul Arno pe lângă
„Ponte alla Fortezza“ și traversezi un pa-
saj mic, ajungi în fața unei case, cu o in-
scripție ce-ți arată locul născerii lui Ga-
lileo Galilei. Ori-ce Pisan te-ar vedé aici,

se apropie de tine și-ți dá esplicații. „S'a
născut la 18 Februarie 1564 și a murit la
1642“...

— „Nu-i drept, că s'a născut la
1546“, i-am đis eu Italianului, ca să scap
de el, deși tabla arăta precis anul născerii.

— „Se prea póte“, đise acesta preve-
nitor, întinđend mâna.

Sîrmene Galilei! Te-ai fãli și tu, care
ai đis unui domnitor: „e pur si move“, cu
acești urmași ai tãi, cum cu tine se fãlesc
ei, cari pentru un bacșiș își mint con-
sciința?

Câtă dreptate are Ibsen, când dice:

De laude vę lăsați întâi;
Cu ele nu vi-ați ajutat,
Să-l ai de unchiu pe-un Goliat
De ești pitic, pitic rămăi!
(Brand. Act. III. Scena I.)

Ar rămâné să-ți descriu și Campo
Santo cu faimósele sale fresce. Despre ace-
sta voi vorbi însă în legătură într'o scri-
sóre despre picturile din Italia, ér despre
Campo Santo îți va povesti în scrisórea
următoare

Iunie 1898.

Sextil.

Consecențele, adaugă numita foină, sunt atât de grozave, încât crede, că nu vor lipsi încercările de-a desavua pe arangiatorii și participatorii la serbările din Praga.

Dér, dice, fiind dată disciplina Slavilor, manifestațiunile naționale stau totdeauna în legătură cu scopurile căpeteniilor de partid recunoscute. Apoi încheie așa:

Mirarea presei maghiare asupra celor ce s'au petrecut în Praga pôte fi naivă, dér un instinct just se arată în părerea, că pentru acesta sunt responsabile partidele, purtătorii majorității dominante. Herold, Kramarz și Podlipny sunt conducătorii politicii cehice, ér primarii dela Cracovia și Lemberg și redactorii primelor diare galiene, nu vor face nimic în contra protestului clubului polon. E firesc dér, că astfel de aparițiuni neliniștesc pe cei din Ungaria, ér pe Germanii în Austria îi umple de îngrijiri.

Telegrama marelui duce Constantin.

Diarul „Politik“ publică textul original rusesc al telegramii prințului Constantin. Acest text conține în adevăr cuvântul „independență“. Éta din cuvânt în cuvânt cuprinsul telegramii originale:

„Academia împărătescă de științe din Petersburg se alătură cu deosebită mulțămire la serbarea centenarului zilei născerii gloriosului istoric ceh Palacky, care cu operele sale învățate a promovat regenerarea și întărirea independenței poporului cehic. Bărbați, cari sémână lui Palacky, trăesc fideli în memoria recunoscătoare a poporului. Fiă ca pământul cehic și slavismul să nu sërăcescă în asemeni bărbați curagioși“.

Primarul Pragei Dr. Podlipny răspunde marelui duce Constantin Constantinovici, președintele Academiei împărătesce de științe în Petersburg, cu următoarea depeșă:

„Comitetul festiv pentru serbarea centenarului născerii lui Francisc Palacky își permite a exprima mulțămirea sa adâncă simțită și plină de venerațiune pentru manifestarea distingătoare și simpatică a Academiei împărătesce de științe într-o onorare a lui Palacky. Cuprinși de un entuziasm înflăcărat față cu dovețile cordiale simpatii a poporului frate rusesc și față cu participarea personală a unui distins reprezentat al lui, strigăm din adâncul sufletului: Trăescă înălțimea Voastră împărătescă! Trăescă marele popor al sfintei Rusii — semnat: Dr. Podlipny, primarul capitalei reg. Praga!“

A mai adresat și președintele Academiei cehice „Francisc Iosif“ pentru artă, știință și literatură, Iosif Hlavka, membru al camerei seniorilor etc., o telegramă marelui duce Constantin, în care-i transmite mulțămirea cea mai devotată și sinceră pentru manifestarea de simpatie a Academiei de științe din Petersburg, terminând cu cuvintele: „Fiă, ca activitatea spirituală a instituțiilor noastre științifice, să înflorească, să crească și să ducă la reciprocă cunoștință și apropiere“.

Generalul Komarow.

Se anunță din Praga, că după discursul, ce l'a ținut la congresul diariștilor slavii, general Komarow a primit la otelul, unde locuia („Blauer Stern“) visita unui funcționar dela poliție, care i-a spus, că trebuie să respecte ospitalitatea și să nu mai folosescă asemeni atacuri în contra Germanilor, căci și în Austria sunt Germanii.

Mare mâniă a cuprins pe Nemți față cu acest Komarow, „colonel rusesc și general sêrbesc“, cum îl numesc. (Komarow adevărat a primit rangul de general în Serbia, unde a condus împreună cu Cernaiev pe Sêrbi la luptă în contra Turcilor la 1876.) Komarow a cetit și o depeșă de salutare dela generalul Cernaiev, conducătorul partidei de acțiune rusesce, mare antagonist al Germanilor, care în anul amintit a comandat armata sêrbescă.

Când cu punerea petrei fundamentale a monumentului lui Palacky, generalul Komarow saluta cu aclamări frenetice, și dișe cu voce tare: „în numele Tatălui, al Fiiului și al S-lui Duch! Onore poporului boem și întregii lumi slave“. Urale nesfârșite, strigări de „slava Ruskii! salutară aceste cuvinte.

Generalul Komarow a dat și un ban-

chet la „Schwarzen Ross“, la care au luat parte 50 de persoane, între cari și Dr. Podlipny, Dr. bar. de Rieger și deputații Dr. Herold și Vashaty.

Rutenii și serbarea lui Palacky.

Membrii reuniunilor rutene din Lemberg au adresat o telegramă comitetului cehic al serbărilor din Praga, în care declară, că le este scumpă memoria lui Palacky, că ved bucuos regenerarea națiunii cehice.

„Noi ca și părinții noștri — dic ei — suntem însuflețiți pentru ideea slavă a libertății, egalității, reciprocității și pentru ideea dreptului firesc al fiă-cărui popor la dezvoltarea liberă, culturală și politică. Ne aducem aminte de postulatul lui Palacky dela 1848, ca să se dea deplina egală îndreptățire tuturor popoarelor, fără considerare la mărimea și la puterea lor politică. Dér nu putem să ne reținem, de a ne exprima părerea de réu, că reprezentanța politică de adă a poporului ceh, nu procede în sensul acestei idei slave față cu Rutenii, deore-ce a căutat a înfrumșeta chiar și cele mai grave abuzuri electorale în Galiția“.

Din cauza acesta declară, că Rutenii nu pot lua parte la serbare și protesteză, ca cineva să vorbescă acolo în numele poporului ruten.

Unele voci polone.

Nu tôte foile polone din Galiția sunt încântate de cele ce s'au petrecut la Praga. Mai ales cu generalul Komarow nu se pot împăca „Dziennik Polski“ din Lemberg atacă aspru vorbirea lui dicend, că Polonii nu vor să scie de astfel de „frați“ cum este el și cei de pănura lui. Tôtă politica Rusiei față cu noi Polonii, e basată pe minciună și rafinerie.

Diarul „Reforma“ din Cracovia dișe între altele:

„Din vorbirea generalului Komarow trebuie să se conchidă, că cestiunea slavă atêrnă numai dela Cehi și Ruși. Ce o s'ê fiă de Poloni? Komarow dișe, că avem nu mai un inamic, nu doi. Noi însê credem, că ranele, ce ni-le fac Rușii, nu dorm mai puțin fiind-că se trag dela arme slave, nu dela arme germane. Nu putem să amănăm de a-ne trage socotela cu Rusia, până ce Germanii vor zăce învinsii la piciorle slavismului. Până atunci nici pomenire n'ar mai fi de o națiune polonă în Rusia. Astăzi noi avem doi inimiți, pe Ruși și pe Germanii. O spunem franc, cu tôte vorbele frumôse, ce s'au pronunțat la Praga. Dêcă gintele slave din Austria pôrtă lupta împreună cu noi, dér își caută aliați acolo unde noi vedem pe inimiții noștri, nu credem, ca alianța noastră să pôta fi durabilă“.

O voce ungerescă.

Oficiôsa „Pol. Corr.“ din Viena într'un comunicat ce-l primesce din Peșta, condamnă aspru pe Slavii din Ungaria, cari au participat la serbările în memoria lui Palacky, dicend între altele: „Ungurii nu voesc să sufere de a-se pune ca dușmani față 'n față patria și naționalitatea și să recunoscă, ca o tendință politică îndreptățită, o aspirațiã îndreptată în contra statului, pentru-că ea se manifestă în numele unei naționalități“. Nemulțumirea și-o îndreptă mai ales contra episcopului Strossmayer și a „agitatorilor“ din Turoș-St.-Mărtin.

Limba naționalităților în armată.

Foia clericală „Magyar Allam“ aduce o scire de senzațiã, care produce mare turburare în cercurile politice ungeresci.

După informația lui „Magyar Allam“ ministrul comun de rășboi a stabilit așa numitele limbă ale regiunilor după naționalități. În înțelesul acestei stabiliri, în Ungaria sunt regiuneri de-ale armatei comune cu limba de regiment croată, slovacă, sêrbescă, română și maghiară. Ofițerii împărțiți la diferitele regimente sunt obligați, sub pedepsa pierderii dreptului de avansare, a învăța într'un anumit termin de timp limba regimentului și despre progresul lor trebuie să-și dea sémă înaintea comisiunilor separate.

Prin urmare — dêcă este adevărată împărțirea foinii clericale maghiare — limba română, slovacă, croată și sêrbescă va fi egal îndreptățită cu limba germană și maghiară, și ofițerii vor fi obligați a cunoșce limba respectivă a regimentului la care sunt împărțiți. Insemnãm însê de altă parte, că ordinațiunea ministrului de rășboi, de care se vorbesce aici, este de origine mai veche; prin ea se dispune, că ofițerii sunt obligați a cunoșce limba regimentelor la cari servesc.

Câte-va dintre foile ungeresci reproduc notița lui „Magyar Allam“ cu mare supărare și turburare și încep de pe acum să amenințe, că așa ceva nu vor suferi Ungurii în Ungaria, unde după conceptul lor, „tôte regimentele sunt ungeresci“.

Probabil, că în curând pe această temă se va face mare sferă 'n țêră din partea presei și a legislației ungeresci.

Vom vedé, ce este adevărat și ce nu din notița foinii clericale ungeresci, care a cădut ca o bombă între șovinisti maghiari de tôte categoriile.

„Mărgăritarul“ Ungariei. Înținutul Tatra din nordul Ungariei se află un așa numit „ochi de mare“, care de mult timp formeză cestiune de litigiu între Ungaria și Galiția. Se lățise dișele acestea vestea din partea foilor opoziționale din Peșta, că guvernul ungeresc ar fi cedat acest „mărgăritar“ Galiției, așa numai din bun senin, și se dișe, că el a făcut-o cu scop de a câștiga simpatiile Polonilor pentru Unguri și a restabili între acestea două popore „vechile raporturi amicale“. „Budapesti Hirlap“ înfêrșe chiar într'un prim articol această procedură a guvernului ungeresc, învinuindu-l de lașitate și făcându-i aspre imputări, că a lăsat teren agitațiunii polone în afacerea acesta. Față cu scrierile acestea organul oficios „Bud. Tud.“ publică în numărul său mai nou un comunicat, în care dișe, că nu s'a hotărit până acum nimic asupra cestiunii „ochiului de mare“ Galiției, și că afacerea acesta este dată spre examinare, studiere și deciderie unui juriu, care va deciderie liber de ori-ce înținurire din partea guvernelor din Peșta și Viena.

Autonomia catolică.

Scim, că la Budapeșta s'a întrunit în 20 l. c. comisiunea de 9 a autonomiei catolice pentru a discuta asupra organizării acestei autonomii.

Drept completare o notiței publicate în numărul de Miercuri, aflãm necesar a mai adaugă următoarele privitor la decisiunile, ce s'au luat:

În ședința dela 21 l. c. s'a stabilit organismul și cercul de influență al comunităților eclesiastice. Senatul protopopesc, ca instituție de grad mijlociu, prevêdută în elaboratorul dela 1871, a fost cassat. În locul lui s'a pus în discuțiune Senatul eparchial. Organismul acestuia s'a înființat pe principiul dreptului electoral indirect și el a fost primit pe sêma alegerilor congresuale. Privitor la cercul de influență al acestei corporațiuni, cele mai multe cestiuni au fost lășate în suspens; s'a rezolvat din contra cestiunea presiului, dreptul de vot etc.

Comisiunea s'a ocupat apoi de corporațiunea centrală, seu cu alte cuvinte, de Congresul catolic. S'a hotărit, că nu vor fi tôte episcopii membri ai Congresului, și astfel numărul membrilor congresuali stabilit în statutul dela 1871, a suferit schimbări esențiale. Afară de cei patru metropoliți, membri ai Congresului vor puté fi numai doi episcopi mai în vêrstă din cele patru metropoli, patru șefi ai clasei învățământului, câte trei reprezentanți din fiăcare capital metropolitan și două-dêci și cinci reprezentanți ai clerului de mir. Și fiind-că cei 52 reprezentanți din cler ai Congresului formeză o terțialitate, în Congres vor fi aleși 104 reprezentanți laici. Dintre aceștia pe doi îi numesc monarhul,

doi sunt numiți de patronatul regnicolar lumén, ér 100 ar fi aleși nemijlocit de senele bisericesci.

Conducerea afacerilor proprii ale autonomiei ar fi să se încredințeze consiliului dirigent, ai cărui membri — 5 episcopi și 10 mireni — sunt aleși de Congres. De ordinar președintele Congresului și al consiliului dirigent este primatele. Amêndouă corporațiunile își aleg câte-un vice-președinte lumén; mai departe consiliul dirigent își alege un raportor, care este singurul organ plătit al autonomiei. Alegerile se fac din șese în șese ani, însê la sfîrșitul anului al treilea, jumătate din membri repășesc.

Tot în ședința acesta s'au desbătut decisiunile de până acum ale comisiunii de 9, și pentru stabilirea lor s'a ales o comisiune restrinsă, ca acesta să înainteze comisiunii, care se va întruni în 12 Septembrie, o stilisare completă a decisiunilor. După-ce comisiunea a mai discutat asupra înținurii autonomiei și asupra demnităților eclesiastice, asupra fundațiunilor catolice și a afacerilor școlare — s'a închis, hotărînd ca proxima ședință meritorie să o țină la 12 Septembrie a. c.

Prințul Nichita și Viena.

O afacere de caracter eminent politic se ventiléză tocmai acum prin câte-va diare din Viena și Budapeșta. Éta de ce e vorba:

Din Ragusa se trimite unei foi un articol, merit a face ôre-care impresie în cercurile politice. Se dișe anume, că îndată după întrevederea dela Petersburg, organele oficiului de esterne din Viena și cele ale guvernului bosniac accentuau în ton neobișnuit de superb acesta întrevedere și avertisau statele din Balcani, să nu cuteze a crăci, căci Rusia și Austro-Ungaria vor deciderie pe viitor de acord asupra sortii Peninsulei-balcanice. Avertismentul acesta suna mai ales la adresa Serbiei și a Muntenegrului, și numai în linia a doua Bulgariei.

În urma acesta Kallay începé cu politica sa de „pacificațiune“ și, conform vechilor tradiții austriace, porni o mare mișcare de catolicizare; el disciplină aspru pe tôte aceia, cari i-se păreau că simpatizează prea mult cu Turcia, Serbia, dér mai ales cu Muntenegru.

Acastă atitudine a Vienei a îndemnat pe prințul Nichita să se adreseze la Petersburg cu întrebarea, că într-o cât amenințările austriace sunt basate, fiind-că pășirea Vienei „vătêmă curțile din Belgrad și Cetinje și e o provocare a Sêrbilor din Balcani“. Cei din Petersburg i-au răspuns lui Nichita trimițându-i o copie de pe procesul verbal al tractatului făcut între împêratul Francisc Iosif și Țarul Rusiei, în care nu se vorbia de alt-ceva, decât despre susținerea neschimbată a stărei de față din Peninsula-balcanică, și că de-ocamdată nici Rusia, nici Austro-Ungaria nu-și vor valora influența lor politică în Orient. Copia acesta a trimis-o Nichita și curților din Belgrad și Sofia pentru orientare.

Ast-fel prințul Muntenegrului a desmînțit pe față pe contele Goluchowski, care declarase, pe cum scim, în delegația ungară, că desvêlirile cunoscute ale diarului „Frankfurter Zeitung“ despre un pretins „tractat secret austro-rus“, ar fi nisce „minciuni stupide“.

S'a întemplat, că prințul Nichita a făcut o călătorie la Londra, unde a conferit cu lordul Salisbury. Biroul de presă vienes a imprăsciat în strănătate o mulțime de sciri bânuitoare contra lui Nichita, unele din ele „chiar vătêmătoare“ — după părerea celor dela curtea din Cetinje. Îndată după reîntôrcerea sa din Anglia, Nichita a îndreptat prin organul său „Gloss Crnagorca“ aspre atacuri contra diplomației vienes și în consecență a dat curților din Petersburg și Londra lămuriri în scris, de unde el a primit răspunsuri liniștitoare asupra corectității atitudinii sale.

Tôte ca tôte, dér campania îndreptată în contra lui prin pressa oficiôsă vienesă, la iritat așa de mult pe „cel mai bun amic“ al Rusiei, încât Nichita a rupt ori-ce

legătură amicale cu residentul austro-ungar din Cetinje. Mai mult, el a declarat prin amintitul organ, că decât Viena permanent va trimite rezidenți „spizli“ în Cetinje, va tracta cu ei, cum a tractat cu baronul *Thömmel*, fost consul la curtea muntene-grină, pe care l'a isgonit din conacul dela Cetinje.

Acastă izbucnire a prințului, a produs la Viena o mare indignațiune, care a îndemnat pe oficial de externe, ca prin organul său „*Fremdenblatt*“ să „cheme la ordine“ pe Nichita. „*Fremdenblatt*“ blamază în mod necruțător pe „*Glass Crnagorca*“, care dă ca oficiose comunicatele ce nu-i plac a diarelor austriace și maghiare. „Astfel de insinuări obraznice“, dize organul ministrului de externe austro-ungar „nu se cuvin unei foi, ce trece ca organ oficial al unui guvern, care de atâtea-ori alergă după bunăvoința Austro-Ungariei căreia are de-ai mulțami așa de mult“.

Comunicatul publicat de „*Fremdenblatt*“ contra prințului Nichita, a produs senzații chiar și în cercurile diplomatice. Tonul aspru al organului ministerului de externe nu este îndreptat numai în contra esercițiilor de stil ale prințului, ci mai ales împotriva încercării lui, ca armele primite în dar dela Țarul să le folosească pe un teren; ce cade în sfera de interese a monarhiei austro-ungare.

„*Vossische Ztg.*“ dize, că articolul publicat de „*Glass Crnagorca*“ primesce importanță prin faptul, că el a apărut îndată după festivitățile din Praga. Prințul Nichita este și el reprezentantul acelor idei, al căror apostol e și *Komarow Post* din Berlin numesc pe Nichita „vulpe viclenă“, căruia i-ar plăce să pescuiească în turbure în Albania, și exprimă părerea, că la spatele prințului stă un potentat puternic.

Am înregistrat acest incident, fiind-că mai ales în timpul de față el are oarecare importanță politică.

Din afară.

Crisa ministerială din Franția.

Din Paris se telegrafază, că președintele *Faure* a însărcinat pe conducătorul partidei radicale din Senat, *Peytral*, cu formarea cabinetului. *Peytral* a primit această, însă și-a rezervat dreptul de-a se consfătuți mai întâi cu amicii săi. „*Agentia Reuter*“ comunică, că viitorul cabinet va fi format astfel: președinte și interne *Peytral*; externe *Freycinet*; armată *Cavaignac*; finanțe *De Lombre*; instrucția publică *Dupuy*; marină *Delcasse*; justiție *Sarrien*; colonii *Jonnat*; lucrări publice *Leygues*; comerț *Marcejons*; agricultură *Viger*.

Cestiunea Cretei. O telegramă cu data 22 l. c. vestese, că guvernul engles va face cunoscut—in numele celorlalte puteri— guvernelor de externe austro-ungar și german, că ele și au numit pe conducătorii corăbilor de comisarî însărcinați provisor cu organizarea administrației în insula Creta.

Situația în Serbia. „*Allgemeine Zeitung*“ spune cu privire la afacerile din Orient, că *Goluchowski* și-a exprimat nemulțumirea sa față de politica internă a ex-regelui Milan, politică, ce înăspresce situația dinastiei Obrenovic și care poate să înfruntescă și asupra situației din Balcani. — La Zürich a apărut o broșură, scrisă de un fost ministru sârbesc, prin care se afirmă, că partidul radical are să-și schimbe conduita sa de până acum și din nou are să declare războiul casei domnitoare, spre a o răsturna. Țiarul „*Odjek*“, care a reproduș principalele părți din această broșură, a fost confiscat.

Războiul și diplomația. Pe când operațiile în războiul ispano-american merg foarte încet și greoi, diplomației europene începe a i-se face „milă“ de jertfele, ce se aduc în bani și în sânge pentru a mulțami o poftă de cucerire. Din Paris se telegrafază, că în cercurile diplomatice de acolo se așteaptă în tot momentul, ca *Mannilla* să cadă, și cădând, puterile europene să încerce încă odată a interveni între be-

ligeranți. Inceputul se dize, că-l va face Anglia. Spaniei încă i-ar conveni ca Anglia, Germania și Franția să ia protectoratul asupra Filipinelor și se institue acolo un guvern și-o autonomie, ca bună oră în Creta. Se asigură însă, că puterile nu agreează acest proiect spaniol și că mai bucras ar voi să rezolve cestiunea Filipinelor după gustul lor. Aici însă divergențele s'ar ivi momentan, având în vedere, că și Anglia, și Germania, și Franția vor ca Filipenele să fiă ale lor — dăr nu în comun, ci deosebit.

SCIRILE ȚILEI.

— 12 (24) Iunie v.

Visitele împăratului Germaniei. „*Le Temps*“ din Paris scrie: În urma unei conferințe a împăratului Wilhelm cu consulul Germaniei la Ierusalim, d-l de *Fischendorf*, programul călătoriei în Palestina a fost definitiv hotărît. Debarcarea se va face la 26 Octomvre (st. n.) în portul Caifa. Se crede, că mai înainte împăratul va visita pe *Kedivul* din Egipt. Dela Caifa se va face o excursiune la lacul *Ghenezaret* și apoi la *Nazaret*. Intrarea solemnă a împăratului în Ierusalim se va face la 29 Octomvre. La 30, Wilhelm al II-lea se va duce la *Vilfeim* și la 31 va asista în Ierusalim la inaugurarea bisericii *Salvatorului*. Intorcerea se va face prin Constantinopol și *Bucuresci*. Prin urmare, decât informațiunile Țiarului frances sunt exacte, împăratul Wilhelm va visita pe la sfârșitul lui Octomvre, anul curent, și România.

Faimosul Bereczky — renegat? „*Pesti Naplo*“ scrie, că faimosul *Iosif Bereczky*, care s'a pus în fruntea gendarmilor la *Dol* și a săvârșit oribila crimă asupra celor de ce Țaranii români, n'ar fi Ungur neaoș, ci un renegat. *Bereczky*, dize fosta ungerescă, este acel *Bereczky*, care în 1848 a fost unul dintre conducătorii Românilor. Până la 1848 el a servit la curtea fostului *Bányai de Közeplak* și îndată după izbucnirea revoluției, s'a dat pe partea *Valahilor* și a slugit lui *Urban* și *Azentie*“ (??)

Profesorul Picot, membru al Institutului din Paris, a dat *Mercuri* s'era în Paris o serbare în onorea membrilor biroului Ateneului franco-român, al cărui președinte este.

Consiliu de miniștri austriac. Din Viena se anunță, că alaltăeri după amezî s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția contelui *Thun*. Consiliul s'a ocupat de afacerile, cari ar fi să se rezolveze pe baza §. 14 din legea imperiului.

Recolta din străinătate. Starea semănăturilor din Ungaria a suferit mult din cauza ploilor. Decă timpul se va menține favorabil, atunci se mai 'pote spera într-o îmbunătățire. În Serbia și Bulgaria recolta e satisfăcătoare. În Rusia sudică rezultate foarte mediocre, în schimb însă se anunță o bună recoltă în centrul și nordul Rusiei. Franția va ave o escelentă recoltă, ér soi-rile din America sunt excepțional de favorabile.

Bandă de tâlhari din Covurlui. Cetim în „*Drapelul*“: *Mercuri* la ora 9, s'a prins de veste, că o numerosă bandă de tâlhari, călări și armați cu puști *Peabodi*, a apărut în pădurea *Mogoș* din județul *Covurlui*. Aredașul moșiei *Foltesci*, dimpreună cu vre-o sută de omeni în frunte cu primarul *Stoicescu*, intrând în pădure spre a-i prinde, primarul și alți omeni au fost bătut și crunt, pradați și li-s'au luat caii. Tâlharii au plecat la *Puțichioia*. S'era s'au trimis cu un tren special 5 oficeri de poliție, gendarmi rurali în frunte cu d-l maior *Brătianu* și d-l prefect a mai luat măsura, ca astăzi să plece la *Bujor* un pluton de soldați călări. În același timp s'au concentrat în localitate gendarmii din *Pechea* și *Bujor*, dimpreună cu sub-prefecții respectivi și primarii din împrejurimi. Trei omeni din potera dela *Foltesci*, de ați diminșă lipsesc. Populația din jurul *Foltescilor* este îngrozită.

Canal între marea Baltică și marea Neagră. Guvernul rusesc a aprobat proiectul unui canal de 1600 kilometri lungime, 650 metri lățime și 8 $\frac{1}{2}$ metri adâncime, care se unescă marea Baltică cu marea Neagră. 1400 kilometri vor da fluviile *Duna*, *Beresia* și *Dnieper*, 200 kilometri vor fi lucrute. Canalul acesta va pute duce vapore transatlantice și vase cuirasate mari și va costa 500,000.000 lei. Timpul de lucru e 5 ani.

Cel dintăiu Europen, care s'a stabilit la Cuba, mărgăritarul Antilelor, și ceea-ce este foarte puțin cunoscut, a fost un Evreu din Spania. Acesta reiese dintr'o operă interesantă a savantului orientalist dr. *Mayer Kaiserling*, intitulată „*Cristof Columb și împărțirea Evreilor la descoperirile spaniole și portugeze*“. Acel Evreu se numea *Louis de Torres*, care a însoțit pe *Columb* în prima sa expediție, făcându-i servicii însemnate prin cunoștințele sale de limbă. Când *Columb* la 28 Octomvre 1492 a descoperit insula *Guanahani* și a găsit bogata localitate *Cipanpo*, 'i-s'a spus, că în apropiere s'ar afla o țără mare, pe care o credea, că aparține Asiei, și care se afla sub stăpânirea unui mare Can. El îndată a și trimis acolo o misiune, în capul căreia se afla poligloul *Torres*, și această țără era insula *Cuba*. Acestă misiune a avut instrucțiuni și însărcinări precise, între cari și aceea de a încheia un tratat între coróna de *Castilia* și marele Can. După patru zile s'a întors *Torres* la *Columb* și i-a povestit, că a dat peste o localitate, în care se aflau vre-o 50 case locuite de vre-o 1000 omeni. Aceștia i-au făcut o primire solemnă și cu care ocazie a observat un obicei străniu al lor și care consta în a ține în mână focul, merit de a aprinde un mic sul de frunze de plante, pe cari le numiau „*diete tobacco*“, punându-le din când în când în gură. După acesta se pote susține, că *Louis de Torres* a fost primul Europen, care a pus piciorul în *Cuba* și care a făcut cunoscut compatrioților lui fumatul tutunului. Când *Columb* a pornit mai târziu înainte, a lăsat pe *Torres* la *Cuba*, care s'a stabilit aci, dobândind o mare întindere de pământ și o mulțime de sclavi; afară de acesta avea o pensiune dela guvernul spaniol și astfel trăi pe numita insulă până la mórtea sa, foarte adorat de indigeii.

Concert. *Musica orăsenescă* va concerta în 26 Iunie în pavilionul casei de tir de sub *Tempa*, după amiază la 4 $\frac{1}{2}$ ore. S'era la 8 va concerta în hotel *Europa*.

Testamentul lui Exarcu.

Joi s'a deschis la secția a III-a a tribunalului *Ilfov* testamentul decedatului *C. Exarcu*. Acest testament conține următoarele:

Am cugetat tot deuna la mijlocele care pot mai bine să asigure dezvoltarea conștiinței naționale, în domeniul literaturii, științei și artelor. Călăuzit de acest cuget, am creat împreună cu alți omeni de bine, prietini ai nămului nostru, *Ateneul Român* și *Societatea pentru învățătura poporului român*, două instituții consacrate culturii intelectuale a omului, precum și *Societatea filarmonică română* și aceea a „*prietinilor artelor frumoase*“.

Pentru ca această cugetare, care mi e scumpă, să nu înceteze odată cu mine, am hotărît să las *Ateneului Român* totă averea mea. Institui în același timp o eforie compusă din trei din colegii mei dela *Ateneu*, d-nii *C. Boerescu*, vechiul profesor la *Universitate*, și *Dem. I. Ghica*, secretar general al ministerului de externe.

Eforia acesta va fi însărcinată cu administrarea aversei pe care o las (astă ave se compune din casa mea din *bulvardul Carol 7*, și 150,000 lei în acțiunile băncii naționale. Casa valorază 200,000 lei.)

Din acești bani se vor cumpăra opere de artă vechi spre a îmbogăți colecția mea, pe care am depus-o deja la *Ateneu* și opere de artă nouă spre a înfrumșea cele l'alte părți ale *Ateneului*.

Din trei în trei ani, eforii vor face să execute bustul séu statua celui mai celebru membru al *Ateneului*, din ori-care oraș al țării, ale căru opere vor fi mai renumite. Aceste busturi vor fi încoronate la fiă-care trei ani, la *Ateneu*, când vor fi adunări generale, precum sper și precum o doresc din tot sufletul.

Doresc să se stabilească, cu ramificații în fiă-care oraș din țără, cele două societăți sus-đise, adecă societatea *Filarmonică* și societatea *Artelor frumoase*, (acesta este disolvată). Spre a reuși la această, eforii pot să afecteze sume mai mari, timp de mai mulți ani, și se lase pentru mai târziu cumpărarea de opere de artă vechi. Sunt încredințat, că prietini mei, pe cari i-am numit efori, vor primi această însărcinare și că, cunoscând intențiile mele, vor îndeplini voința mea în spiritul testamentului.

1898, Aprilie 15, *Bucuresci*.

Scris, datat și semnat de mine,
C. Exarcu.

Literatură.

„*Biblioteca grădinelor de copii*“. La *Bucuresci* a început să apară o „*biblioteca a grădinelor și asilelor de copii*“, a căreia autără este directora „*Școlii mixte de copii*“ (froebiliene) *Luisa N. Neamțu*, diplomată a școlii normale de educația din *Geneva*. Din această bibliotecă a apărut deja „*Copiii și amicii lor*“, partea I, care conține vre-o 25 de istorioare, întocmite pentru priceperea micilor copilași români (sub vârsta de școlă). Istoriorele sunt cât se pote de potrivite, fără meșteșugire și conțin, pe lângă partea morală, și o parte științifică es-punând în formă de basm multe cunoștințe din istoria naturală. Autără, care are o praxă îndelungată pe terenul educațiunii micilor copii, s'a convins de marile greutate, ce le întâmpină cei ce se ocupă cu educațiunea copiilor mici din cauza lipsei totale în limba română a îndrumărilor necesare pentru acest scop. Acest neajuns doresce d-sa a-l delătura prin redactarea „*bibliotecii grădinelor de copii*“, urmând principiul, ca „*copilului român să-i dăm istorisirii românesce în limbă și în minte de-o potrivă*“; educatorul să nu mai fiă silit a recurge la istorisirii străine, cari din punctul de vedere al originalității trăsăturilor naționale diferă de-ale noastre și prin ele se prevarică minte străină în copiii români. Personele conducătoare ale asilurilor și grădinelor de copii, cum și familiile române știutore de carte, vor întâmpina de sigur cu bucuria nouă „*biblioteca a grădinelor de copii*“, care e chiamată a le face mare serviciu. Volumul apărut conține peste 130 pag și costă 2 lei. Incurând vor mai apăre în broșuri separate și pe rând vre-o alte șapte volume, tratând despre metoda de educațiune a copiilor mici, jucăriile și ocupațiunile copilului român etc. etc. Abonamentele sunt a se face la autără în *Bucuresci* (*Strada Romană Nr. 104*.)

SCIRI ULTIME.

Washington, 23 Iunie. La ministerul de război a sosit scirea telegrafică, că trupele de expediție de sub comanda lui *Schafter*, au debarcat norocoșe la *Darguiri*.

Barcelona, 23 Iunie. Escadra lui *Camara* s'a reintors la *Cadix*.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**.
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**.

Medic român în *Karlsbad*.

Medic universal

Dr. Nicolae Comșa.

KARLSBAD,
Weinhaus, Sprudelgasse.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Meter — sowie schwarze, weisse und farbige Heneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken
(k. u. k. Hofl.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Iunie 1898.

Renta ung. de aur 4 ⁰ / ₀ .	121.60
Renta de corone ung. 4 ⁰ / ₀ .	98.85
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ .	119.20
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ .	100.15
Oblig. cail. fer. ung. de cst. I. emis.	120.50
Bonuri rurale ungare 4 ⁰ / ₀ .	96.70
Bonuri rurale croate-slavone	97.50
Impr. ung. cu premii	157.50
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	139.25
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hartie austr.	101.50
Renta de aur austr.	121.40
Losuri din 1860.	141.25
Actii de-ale Banței austro-ungar.	912.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	398.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	360.50
Napoleonori	952 ¹ / ₂

Sz. 7534—1897. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíroság mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy Dr. Turcu János fogarasi ügyvéd végrehajtatónak Vlad Nicolai s társai végrehajtást szenvedők elleni 60 forint — kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíroság) területén lévő a Fogarasi határán fekvő I. Fogarasi 1306 számú tljkbeni A + 1665, 1666 hrsz. egész ingatlanra 3⁰/₆; II. a fogarasi 1545 számú tljkbeni A + 2401/3 hrsz egész ingatlanra 149 frt., mely magatlanck Szeretean Aron Nicolaine szül Bruda Márina nevének allának; végül III. a fogarasi 701 számú tljkben A + 1721, 1722, 1723 hrsz. ingatlanokból özvegy Visa Nicolainé szül Csuku Máriát másodsor férjezett Vlad Nicolainé fogarasi lakost B. 6 alatt megilletett jelenleg (B. 7, 8 szerint) Visa Pétru és neje Nechifor Mária fogarasi lakosok átirt jutalékára 366 frt 50 kr. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi augusztus hó 18-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. bíróságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10⁰/₀-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt ig. ügym. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarasa. 1898 évi január hó 23-napján.

z851—1.

A Fogarasi kir. járás. mint telekkönyvi hatóság.

Sz. 1219/993—1898.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagyajtai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy az „Albina takarékszövetkezet” brassói fioktelepe végrehajtatónak, Lügeti Aurél Miklós végrehajtást szenvedő elleni 80 frt. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kvásárhelyi kir. törv. szék nagyajtai kir. járásbíroság területén lévő Lüget közszeg és határán fekvő a Hidvég-lüget — nyárospatak — előpataki 608 sz. tljkben A + 1. rdsz. 4957/2 hrsz. egész ingatlanra 1 frt., 2. r. 5064 hrsz. eg. ingtl. 26 frt., 4. r. 5402/b hrsz. eg. ingtl. 2 frt., 5. r. 5200 hrsz. eg. ingtl. 67 frt., 7. r. 5333 hrsz. eg. ingtl. 13 frt., 8. r. 5375 hrsz. eg. ingtl. 103 frt., 9. r. 5402 hrsz. eg. ingtl. 8 frt., 10. r. 5510 hrsz. eg. ingtl. 5 frt., 11. r. 5521 hrsz. eg. ingtl. 17 frt., 12. r. 5617 hrsz. eg. ingtl. 3 frt., 13. r. 5620 hrsz. eg. ingtl. 3 frt., 15. r. 5631 hrsz. eg. ingtl. 21 frt., 16. r. 5690 hrsz. eg. ingtl. 9 frt., 17. r. 5694 hrsz. eg. ingtl. 57 frt., 18. r. 5858 hrsz. eg. ingtl. 31 frt. A hidvégi 1233 sz. tljkben A + 1 rdsz. 5935 hrsz. egész ingatlanra 4 frt. 2 rd. 5977 hrsz. egész ingatlanra 29 frt. a hidvégi 1251 sz. tljkben A + 5693/1, 5693/2 hrsz. egész ingtl. 320 frt. a hidvég lüget, nyárospatak előpataki 1312 frt. tljkben A + 1 rd. 5511 hrsz. egész ingtl. 14 frt. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898 évi Augusztus hó 19-ik napján délelőtti 9 órakor Lüget község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10⁰/₀ át készpénzben, vagy az 1881. 60 t. cz. 42 §-ában jelzet árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyi minis-teri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60 t. cz. 170 §-ban értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagyajtán, 1898 május 16-án.

A kir. bíróság mint tljkvi hatóság.

Márci imperiale germane	58.85
London vista.	119.95
Paris vista	47.50
Rente de corone austr. 4 ⁰ / ₀	101.85
Note italiene.	44 35

Cursul pieței Braşov.

Din 24 Iunie 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.43	Vënd.	9.46
Napoleon'ori. Cump.	9.51	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesçi Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Márci germane Cump.	58.50	Vënd.	58.70
Lire turcesçi Cump.	10.70	Vënd.	10.75
Scris. fonc. Albina 5 ⁰ / ₀	101.—	Vënd.	102.—

A N U N C I U R I

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anuntiu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.”

Lucrări de legătorie de cărți.

Wilhelm Haydecker

legător de cărți, și lucrător de galanterii,
Braşov, Strada Porții Nr. 22.

Recomandă Onoratului public dela oraş și dela sate

Legătoria sa de cărți,

ce există de 14 ani cu cel mai bun renume și este mult mărită și din nou arangiată cu 9 mașini diferite.

Se efectuesc toate lucrările ce cad în sfera legătoriei de cărți, dela cea mai simplă carte de școlă legată, până la cea mai fină legătură de lux în piele, catifea, mătase, pluș, pânză etc. executând cât se poate de bine și de esact.

Având lucrătorii de toate specia escelent pregătiți, acesta legătoria de cărți poate se esecute iute și foarte ieftin tot ce se poate cugeta mai bun în aceste lucrări.

Lucrări de galanterii, passepartout, cartonage etc. în toate esecutiunile posibile.

Despărțemânt deosebit pentru legarea cărților comerciale, protocoalelor pentru autorități și oficiilor comunale, cu un personal anume instruit pentru acesta; cel mai durabil și cel mai practic mod de legat.

Tipăresce inscripțiuni pe pantlici de cununii și la stéguri etc.

WILHELM HAYDECKER,
legător de cărți,
Strada porții Nr. 22.

20—0

Strada porții Nr. 22.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Braşov:	Plecarea trenurilor din Braşov:
Dela Budapesta la Braşov:	Dela Braşov la Budapesta:
I. Trenul accelerat (peste Arad) sosesc la 5 ore 7 min. dimineța.	I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineța (acest tren merge până la Clușina ca tren mixt, ér de acolo mai departe ca tren de persoane).
II. Trenul de persoane la 8 ore dim.	II. Tr. accel. (peste Clușina) la 2 ó. 45 m. p. m.
III. Tr. accel. peste Clușina la 2 ó. 9 m. p. m.	III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. séra.
IV. Trenul mixt la 10 ore 25 min. séra (acesta dela Budapesta până la Clușina e tren de persoane, ér dela Clușina până aici tren mixt)*).	IV. Tr. accel. (peste Arad) la 10 ore 26 min. séra.
Dela Bucuresçi la Braşov:	Dela Braşov la Bucuresçi:
I. Trenul mixt, care circula numai Vinerea dela Predeal, la 5 ore 20 min. dim.	I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. séra.
II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.	II. Trenul accelerat (ce vine dela Arad) la 5 ore 14 min. dim.
III. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.	III. Trenul mixt la 11 ore a. m.
IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. séra.	IV. Trenul accelerat (ce vine pe la Orad Clușina) la 2 ore 19 min. p. m.
V. Trenul accel. la 10 ore 19 min. séra.	Dela Braşov la Kezdi-Osorheiu:
Dela Kezdi-Osorheiu la Braşov:	I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legatură cu Tuşnad) Clușina-Szereda. 3 ó. 15 m.
I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legatură în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).	II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
II. Trenul de persoane la 1 ó. 51 m. p. m. (dela prima Iulie pân' la 31 August va avé și acest tren legatură cu St.-Georgi cu Tuşnadul).	III. Trenul de pers. la 3 ore 15 m. p. m. (are legatură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda).
III. Trenul mixt, la 6 ore 48 m. séra, (are legatură cu Ciuc-Szereda).	Dela Braşov la Zernesci (G. Bartolomeiu):
Dela Zernesci la Braşov (G. Bartolomeiu):	I. Trenul mixt la 9 ore și 2 min. a. m.
I. Trenul mixt 6 ore 22 min. dim.	II. Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.
II. Trenul mixt la 1 ó. 12 min. p. m.	III. Trenul mixt la 9 ore 30 m. séra.
III. Trenul mixt la 8 ore 18 m. séra.	

A V I S!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potú face și reinol ori și când dela 1-ma și 15 a fá-carei luni.

Domnii abonati sé binevoiască a aráta în deosebi, când voiesc ca espedarea sé li-se facă dupá stilul nou.

Domnii, ce se abonézá din nou sé binevoiască a scrie adresa ámurit și sé arate și posta ultimá.

Administraț. „Gaz. Trans.”